

Forureining frå handtering av massar og regulering etter forureiningslova

Kristin Espeset, Miljøvernavinga

Statsforvaltaren i Vestland

15.12.2022

Kva forureiningar vil det vere frå massefyllingar?

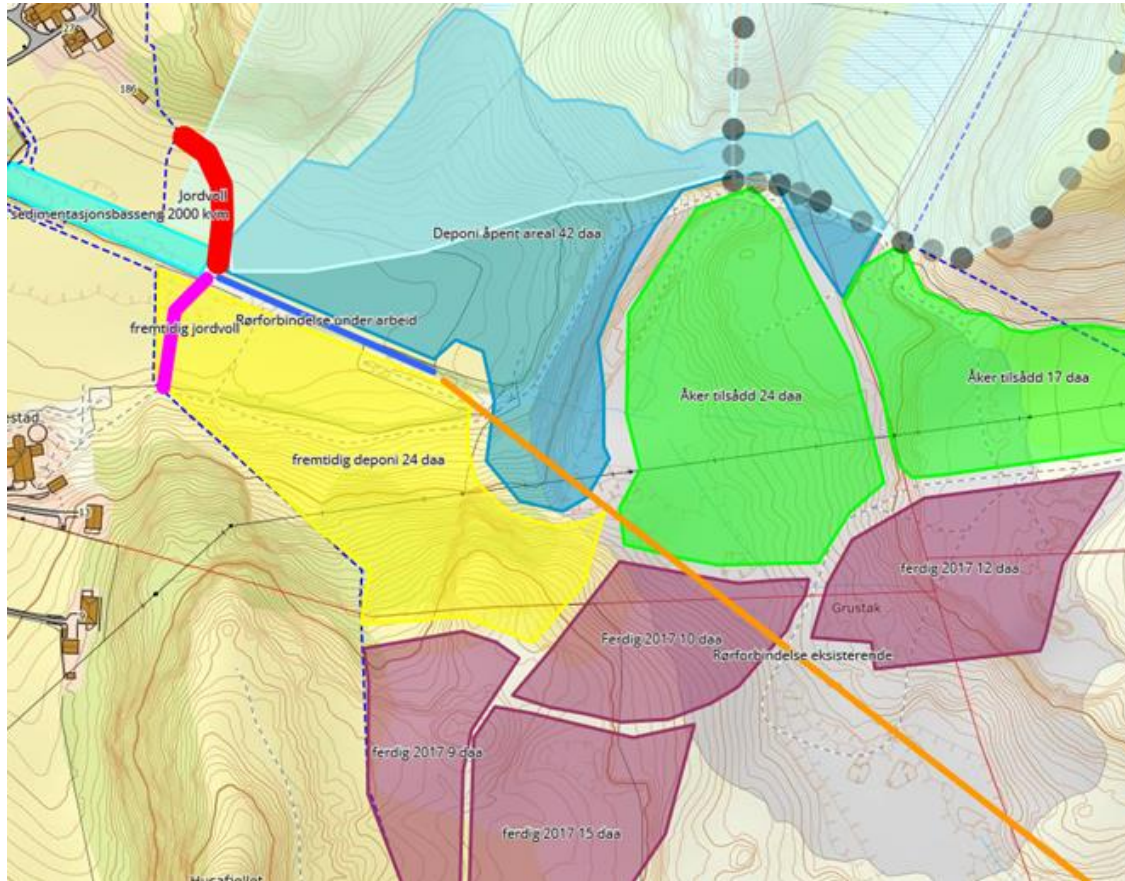
Partiklar som gir dårlege levevilkår for livet i elver, bekkar og innsjøar.

Foto: Artsdatabanken

Kva kan årsakene til høg avrenning vere?

- Manglande avskjering av vatn frå omkringliggande areal.
- For store opne areal utan plantedekke samtidig
- Under- og feildimensjonerte reinseløysingar
- Manglande geoteknisk vurdering

Andre forureiningar frå massefyllingar

Manglande kontroll på massane som kjem til massefyllingane

- Plast
- Olje
- Asbest
- Ureine massar gir avrenning av tungmetall (bly, kadmium, kvikksølv osv) og miljøgifter (eks PCB)
- Deponering av organiske massar gir utslepp av klimagassar
- Nitrogen
- Støv
- Endre pH

Døme på innhald i ulike typar massar

- **Lett forureina jord, byjord:** tungmetall, organiske miljøgifter, olje, ++ frå tidlegare verksemd
- **Betong:** organiske miljøgifter(PCB), tungmetall (kadmium, bly, kvikksølv), ++ frå tilsetningsstoff, måling og fugar, plastarmering
- **Myrmassar:** høgt innhald av organisk stoff – kan danne surt sigevatn, låg pH, metangass
- **Gravemassar:** avhengig av kor dei kjem frå, kva aktivitet har vore på tomta tidlegare, tilkjørte massar?, gartneri?, lager for svillar? Bensinstasjon, lager for kjemikal, byjord? Nær hus med PCB-haldig måling?
- **Tegl og flis:** Tungmetall i glasur, asbest, PCB frå måling, PAH frå piper ++
- **Treflis:** tungmetall og organiske miljøgifter frå måling, metangass og surt sigevatn frå nedbryting av trevirke
- **Pukk/sprengstein:** nitrogen frå sprengstoff, fine skarpe partiklar, restar av skyteleidning, plastfiber
- **Betongslam:** 6-verdig krom, partikler, nedslamming
- **Blåsesand:** tungmetall og organiske miljøgifter fra materialet som er blåst, vil variere mye
- **Strøsand/kostemassar:** PAH, tungmetall, restar frå bildekk, plast og anna søppel
- **Slam og massar frå sluk og sandfang:** massar frå sandfang ved oljeutskillar er farleg avfall, kan innehalde olje, malingsrestar med PCB og tungmetall, PAH ++, sandfang frå tunnellar kan innehalde mykje forureing frå tunnellvask
- **Asfalt:** PAH, skal brukast om att til nyttig føremål som vegar, ikkje til utfylling
- **Grøfterensk:** asfaltrestar, overflatesøppel, restar av bildekk, PAH, olje, ++

Rettleiar M-1243 frå Miljødirektoratet

<https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/avfall/for-naringsliv/massehandtering/disponering-av-jord-og-stein-som-ikke-er-forurenset/>

Veileder | M-1243

Disponering av jord og stein som ikke er forurenset

Veiledning om forurensningslovens krav til mellomlagring og slutt Disponering av jord- og steinmasser som ikke er forurenset.

Søk i veiledningen

Overskytende jord- og steinmasser fra samferdselsutbygging og andre anleggsarbeider vil normalt være å anse som næringsavfall. Forurensningsloven inneholder regler om håndtering av slike masser. Hensikten med disse reglene er å unngå skade på miljøet og samtidig legge til rette for avfallsgjenvinning.

> [Lov om vern mot forurensninger og om avfall \(forurensningsloven\)](#)

Disponering av slike jord- og steinmasser reguleres også gjennom regelverk som forvaltes av andre myndigheter, blant annet plan- og bygningsloven med forskrifter. Her redegjør vi kun for kravene som stilles etter forurensningsloven.

Tiltakshaver bør i god tid starte planlegging av hvordan overskuddsmassene skal håndteres, slik at kravene i loven oppfylles og hensiktsmessige løsninger blir valgt.

+ Midlertidig praksis og arbeid med forskriftsregulering

Miljødirektoratet har startet arbeidet med en forskriftsregulering av disponering av overskuddsmasser av jord og stein som ikke er forurenset, og som ikke gjenvinnes. Dette skal gi mer forutsigbarhet for tiltakshavere og begrense behovet for enkeltsoknader etter forurensningsloven § 32.

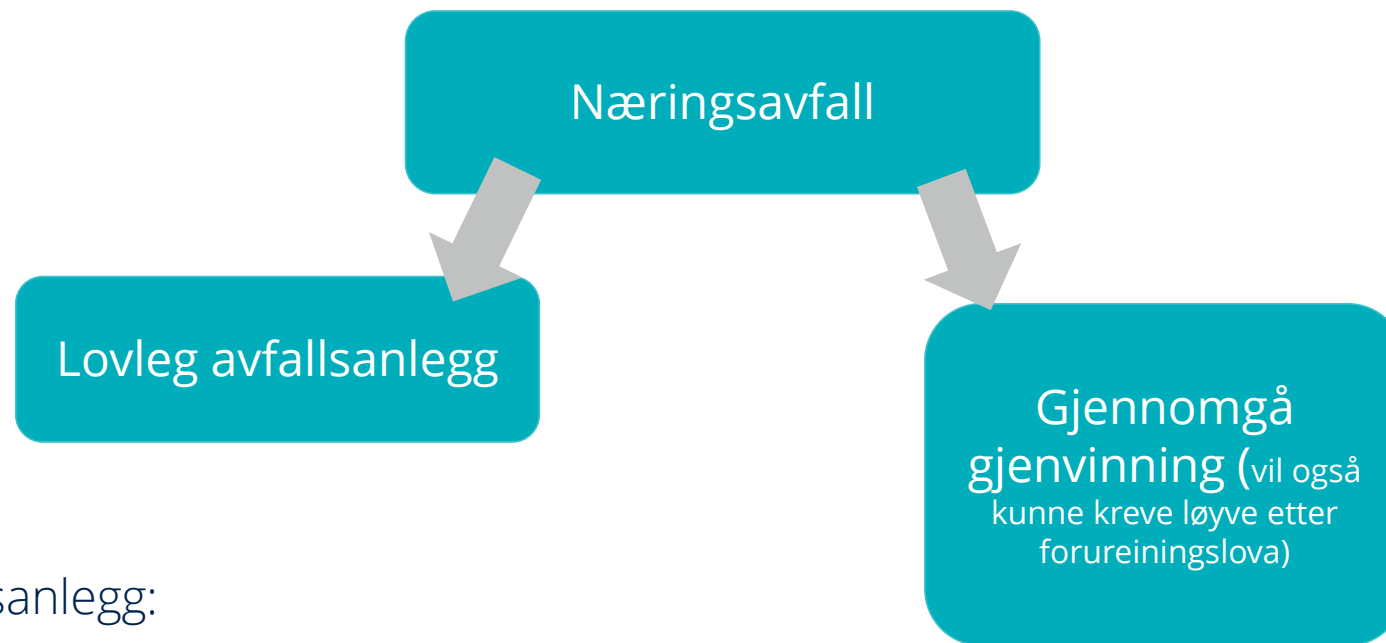
I tiden fremover vil vi prioritere arbeidet med forskriften og annet tverrsektorielt arbeid for å komme fram til hensiktsmessige løsninger for disponering av overskuddsmasser. Vi vil ha begrenset kapasitet til å behandle søknader om unntak fra forurensningsloven § 32. For å imøtekomme denne situasjonen har vi gjort noen endringer i praksis for unntak.

Dette er beskrevet nærmere i [sten 4](#).

Handtering av massar utanfor tiltaksområdet

Massar som tas ut av tiltaksområdet er næringsavfall, jf. forureiningslova § 32

Med lovleg avfallsanlegg:

Anlegg med løyve etter forureiningsregelverket

Anna disponering i form av utfylling

Anna disponering av næringsavfall

Unntak i

Forureiningslova § 32 andre ledd

Ikkje-forureina jord- og steinmassar

Eitt prosjekt, ein leverandør av massane

Har vurdert gjenvinning

NB! Kan vere tilfelle der tiltaket likevel medfører fare for forureining og krevjer løyve etter forureiningslova.

Massefylling og avfallsdeponi

Massefylling:

Regulert som avfallsanlegg,
forurensningslova § 29

- Ikkje-forureina naturlege jord- og steinmassar
- Drifta over lengre tid
- Fleire aktørar/prosjekt
- Større mengder

Vi vil sette krav om mellom anna mottakskontroll og regulere avrenning

Avfallsdeponi:

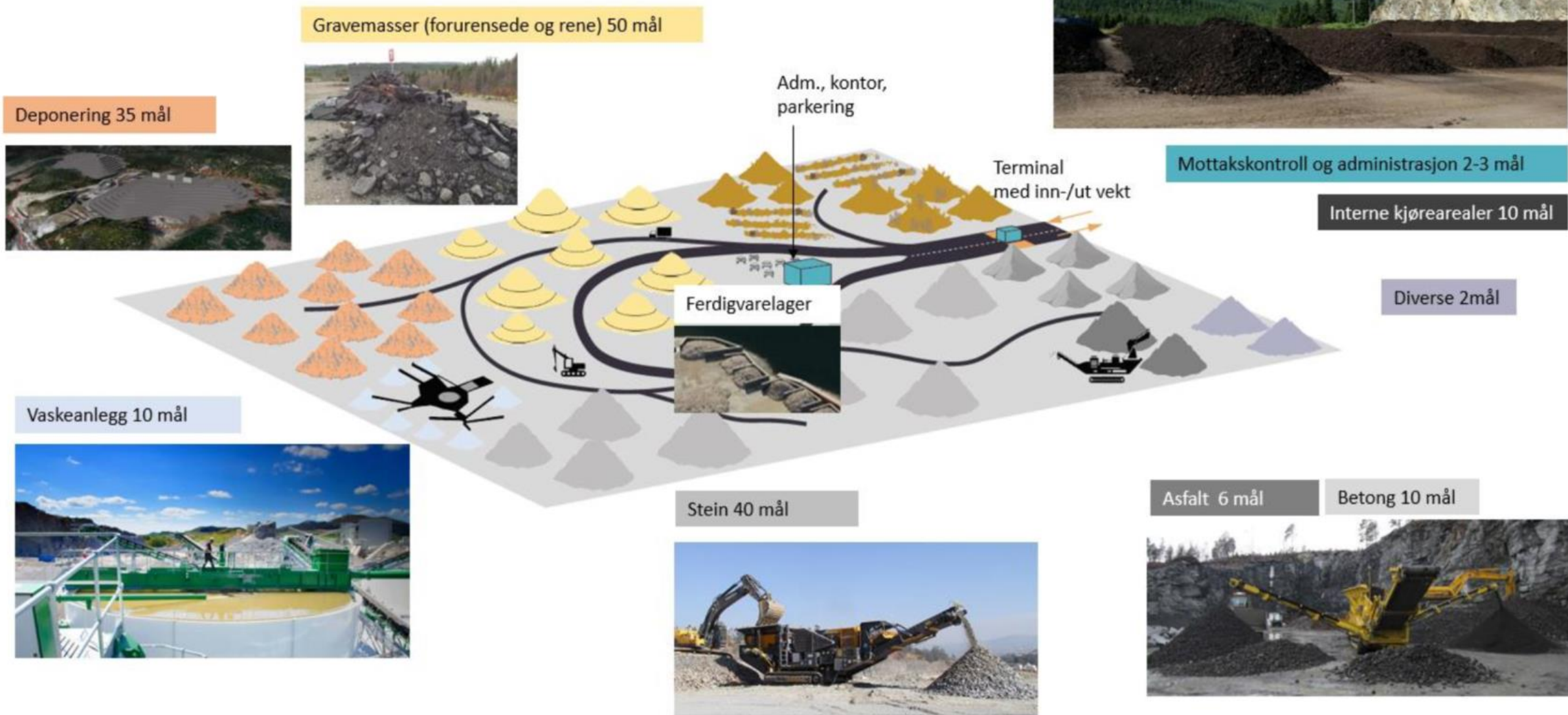
Blir regulert etter avfallsforskrifta kap. 9

- Deponi for farleg avfall
- Deponi for ordinært avfall
- Deponi for inert avfall og lettare forureina massar (grenseverdier for utlekking definerer)

Krav om mellom anna mottakskontroll, sigevassreinsing, botntetting, gassoppsamling osv.

KONSEPT 1 – arealfordeling

Stort multifunksjonsanlegg - permanent

Eksempel på tiltak som vil kreve løyve, eller er regulert av forskrift som Statsforvaltaren er mynde for

Søknad etter forureiningslova:

- Vasking/sortering av ikkje-forureina massar
- Mellomlagring og knusing av asfalt
- Knusing av betong
- Kverning av stubbar og røter
- Kompostering
- Massefylling for ikkje-forureina jord og stein

forts søknad etter forureiningslova:

- Mellomlagring av forureina massar
- Vasking/sortering av forureina massar (med reinsing)
- Deponering av forureina massar

Regulert av forureiningsforskrifta:

- Kap 24: Asfaltverk
- Kap 30: Knusing og siktig av stein (pukkverk)

Krav om å sende melding til Statsforvaltaren

Avfallsforskrifta kap 14A-regulering av betong og tegl frå riveprosjekt.